

MARILYNNE ROBINSON

ITTHON

m MAGVETŐ
BUDAPEST, 2019

A fordító a Műfordítók Egyesületének tagja

A fordítás alapjául szolgáló kiadás:
Marilynne Robinson: *HOME*.
New York, 2008, Farrar, Straus and Giroux

Copyright © Marilynne Robinson, 2008
Hungarian translation © Mesterházi Mónika, 2019

– Itthon vagy, és maradsz is, Glory! Igen! – mondta az apja, és Glory szíve elszorult. Az apja megkockáztatott egy örömteli hunyorgást erre a gondolatra, de a szeme könnybe lábadt az együttérzéstől. – Ezúttal maradsz is egy ideig! – helyesbített, és elvette a táskáját, de előbb a gyengébb kezébe tette át a sétabotot. Édes Istenem, gondolta Glory, Édes Isten az égben. Mostanában így kezdődött és végződött minden fohásza, vagy igazából elképedt kiáltása. Hogy lehet az apja ennyire törékeny? És hogy tud ilyen vakmerő elszántsággal megfelelni az úriemberségről alkotott képének, a sétabotot most is a lépcsőkorlátra akasztani, hogy, édes Istenem, felcipelhesse az ő táskáját a szobába? De megcsinálta, aztán csak állt az ajtóban, hogy összeszedje magát.

– Ez a legszebb szoba. Mrs. Blank szerint. – Az apja az ablak felé intett. – Átjárja a levegő. Nem tudom. Nekem mindegyik szép. – Nevetett. – Hát, jó ház. – A ház testesítette meg számára, hogy az életén általában áldás van, ami nyilvánvaló, tényleg vitathatatlan. És amit sosem mulasztott el nyugtázni is, különösen, amikor a ház valami különleges bánattal szemben állt

helyt. Az anyjuk halála után még gyakrabban beszélt úgy a házról, mintha öreg feleség volna, aki a hosszú évek alatt a sok vigasztalástól, a sok jóságtól csak megszépült. Ez olyan szépség, amit nem lát meg mindenki. A környékből kimagaslott, a homloka lapos, a teteje lapos, az ablakok fölött csúcsos szemöldökívek. – Olaszos – mondta az apja, de ez csak megérezés volt, észszerűsítés. Mindenesetre egyszerre sikerült szigorúnak és hivalkodónak tünnie, az apja hiába épített elé tornácot a helyi ízlésnek megfelelően, hogy a forró nyári estéken társaság gyűlhessen össze, bár a tornácot hatalmas indáival benőtte a trombitafolyondár. Jó ház, mondta az apja, amit úgy értett, hogy a csúnya külseje ellenére jószágos. És most már a kertek és a sövények is elvadultak, ahogy nyilván az apja is tudja, bár ritkán merészkedik messzebb a tornácnál.

Nem mintha régen, a ház fénykorában kifejezetten példásak lettek volna. Amiről a bújócska gondoskodott, meg a krokett meg a tollas- és a kézilabda. – Micsoda idők voltak itt! – mondta az apja, mintha a jelen enyhe vigasztalansága csak konfetti meg cukorpapír volna valami dicsőséges felvonulás nyomán. Aztán ott volt a tölgy a ház előtt, jóval öregebb, mint a környék meg a város, a járdát apróra tördelte a törzse alatt, mérhetetlen ágait kitarja az utca fölé és át az udvaron, ág létükre vastagabbak, mint egy átlagos fa törzse. A tölgy egy helyen megcsavarodott, amitől hatalmas dervisnek látták. Az apjuk azt mondta, ha úgy láthatnának, mint Isten, a földtörténeti időben, látnák,

ahogy a tölgy előbukkan a földből, a nap felé fordul, kitarja az ágait, és sütkérezik az örömben, hogy tölgyfa lehet Iowában. Valamikor négy hinta függött azokról az ágakról, hogy hirdesse a világnak, a család bővelkedik a gyermekáldásban. A tölgy most is él és virul, és persze voltak és vannak az alma-, a cseresznye- és a barackfák, az orgona és a trombitafolyondár és a liliom. Az anyja íriszei is ki tudnak még itt-ott hajtani. Húsvétkor a növéreivel most is halomban hordhatják be a virágot, és az apjuk szemében könny ragyog, és azt mondja: – Ó, igen, igen – mintha csak valami emlékeztetőt hoztak volna, mintha ezek a virágok csak kellemesen emlékeztetnének a virágra.

Miért látja most olyan elhagyatottnak ezt a szikár és becsületes házat? Olyan szívszorítónak? Eleve úgy néz rá, gondolta Glory. De hát az apjuk gyerekei közül heten olyan gyakran járnak haza, ahogy csak tudnak, és telefonálnak, lapokat küldenek meg ajándékot meg egy rekesz grépfrútot. A saját gyerekeiket, amióta csak egy krétát meg tudtak markolni, és mászni tudtak, arra tanították, gondoljanak a nagyapára, aztán a dédapára. Az egyházközség lakói és az ő gyerekeik és unokáik is olyan hűségesen látogatják az apját, hogy próbára tették volna az erejét, ha az új lelkész nem tesz rá célzást. És ott van Ames is, az apja alteregója, akiben olyan régóta és olyan mélységesen bízik, hogy mind-egyiküknek második apja, nem melleleg olyan értelemben is, hogy többet tud róluk, mint ami nekik fel-tétlenül kellemes. Néha megígértették az apjukkal,

hogy nem szól senkinek, és tudhatta, hogy Ames tiszteletesre gondolnak, mivel ahhoz az apjuk túlzottan diszkrét, hogy bármilyen bizalmas dologról másutt beszéljen, mint Ames szikár agglegény konyhájának gyóntatófülkéjében, ahol, gyanították, az ilyen megfontolások feledésbe merülnek. És miről nem kellett volna az apjuknak beszélnie? Amiket Jackről megtudtak, mikor elmondták neki, mit mondott Jack, mit csinált Jack, vagy szerintük mire készül.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu

www.facebook.com/magveto

magveto.kiado@lira.hu

Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2019-ben

Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Turi Tímea

Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia

Korrektor Hradeczky Moni

Műszaki vezető Takács Klári

A kötetet Pintér József tervezte

Kiadványszám 8954

Garamond betűtípusból szedve

ISBN 978 963 14 3886 4